

JOGI TANÁCSOK

Lakás életjáradékért

K. J.-né szeretné tudni, hogy mi a különbség a tartási és az életjáradék között. A másik kérdése: az új lakásrendelkezések lehetővé teszik-e tartási vagy életjáradéki szerződés alapján a lakás bérleti jogviszonyának megszerzését?

A tartási szerződés általában személyes szolgáltatások (mosás, takarítás, étkezés stb.) biztosítására irányul, amelyet az eltartó nyújt az eltartottnak valamilyen vagyoni (általában ingatlan) fejében. A szerződéssel az eltartó a vagyon várománnyossá válik. Az életjáradéki szerződés nem személyes szolgáltatást, hanem a szerződésben meghatározott összeg rendszeres biztosítását jelenti a részvételnek ingó, esetleg ingatlan vagyon megszerzése fejében.

A 7/1967. (II. 26.) Korm. sz. rendelet szerint a szerződés csak hatósági jóváhagyással érvényes. Az írásban megkötött szerződéseket az eltartott (örökös) lakóhelye szerint illetékes városi, illetve kerületi hivatal igazgatási osztályához, községekben a végrehajtó bizottság titkárához kell jóváhagyás végett bemutatni. Az igazgatási osztály a szerződés jóváhagyása előtt a helyszínen megvizsgálja a szerződő felek körülményeit, felvilágosítást ad a felek jogairól és kötelezettségeiről.

A rendelkezés szerint meg kell tagadni a szerződés jóváhagyását, ha annak tartalma nem felel meg a Polgári Törvénykönyv rendelkezéseinek, vagy ha a szerződés nem tudná célját tartósan betölteni. A szerződés jóváhagyását megtagadó jogerős határozat az illetékes járásbíró előtt keresettel támadható meg. A szerződés módosítását, felbontását, megszüntetését és a tartási szerződés életjáradéki szerződéssé történő átváltoztatását 30 napon belül az igazgatási osztálynak be kell jelenteni. A bejelentést az eltartó kö-

teles megtenni. A szerződés teljesítését az igazgatási osztály rendszeresen ellenőrzi. Az ellenőrzést a felek kötelesek tűrni, azt nem akadályozhatják meg.

A lakások elosztásáról és a lakásbérletről szóló 1/1971. (II. 8.) Korm. sz. r. ad választ másik kérdésére. E rendelet szerint a bérleti lakás esetén az elhalt bérleti eltartója is folytathatja a lakásbérleti jogviszonyt. Tehát tartási szerződést nemcsak ingatlan vagy ingó vagyon fejében, hanem lakásbérleti jogviszony folytatása fejében is lehet kötni. E rendelet 81. paragrafus (3) bekezdése kimondja, hogy a tartási szerződés életjáradéki szerződéssé változtatása esetén is az eltartó jogosult a lakásbérleti jogviszony folytatására, ha a tartási szerződés jóváhagyásától a bérleti lakásig legalább hat hónap el-

telt, az eltartó a bérleti lakás legalább hat hónapja állandó jelleggel a lakásban lakott, továbbá a tartási kötelezettségét teljesítette, illetve az átváltoztatás után az életjáradékot rendszeresen fizette.

Személyi tulajdonban álló lakás esetén az eltartó a bérleti jogviszonyt az előírt feltételek meglétekor is csak akkor folytathatja, ha a bérbeadó a tartási szerződés megkötéséhez hozzájárult, a rendelkezés a lakásrendelet hatályba lépése előtt megkötött tartási szerződésekre nem vonatkozik. A tartási szerződés érvénytelensége, felbontása vagy megszüntetése a lakásbérleti jogviszony folytatását kizárja.

Az elmondottak szerint akár tartási, akár életjáradéki szerződés alapján lakásbérleti jogviszony szerzhető.

Dr. V. M.

Sielő fókavadászok

Finnország északi részén a befagyott tengeren — különös módon — jégsíval vadásznak a fókákra. Izgalmasan érdekes „ez a mesterség”.

I. KERÜLET

Házasság: Mészáros István és Bangó Julianna, Monrika János és Urbán Ilona, Rác Miklós és Bertalan Margareta, Horváth István és Deák Judit, Sári Mihály és Dávid Erzsébet, Soós László és Cserehán Agnes, Vida László és Eke Mária, Németh Gyula és Vetrő Julianna, Zsírnuon István és Tarján Zsuzsanna, dr. Horváth Tamás és dr. Kovári Anna, Fodor János és Hező Zsuzsanna, Boldizsár Ferenc és Hopenhaler Ilona házasságot kötöttek.

Születés: Raffael István és Jakab Ilonának Róbert, Raiffal István és Jakab Ilonának Tibor, Herczeg József és Kósó Evának Tímea Tünde, Kerekés Sándor és Flaisz Terézianak Krisztina, Meiszer József és Bozskó Annának József, Török László és Farkas Erzsébetnek László, Markó Ede és Szel Irmanak Edina Rita, Sütös Antal és Frank Ilonának Aranka, Korom Ferenc és Kis-Szabó Mariának Dóra, Kovács György és dr. Vadon Viktoriának Tamás, Bittó György és Csapó Olgának Renáta, Mária, Gera Miklós és Almásy Katalinnak Miklós, Neukunt András és Dudás Rozáliának Péter Csaba, Bakodi Géza és Deák Erzsébetnek Géza, Szita Attila Sándor és Pozdena Terézianak Sándor Attila, Kovács Bertalan és Hornyák Elvirának Attila, Ferenczi Pál és Bán Veronikának István, Ferenczi Pál és Bán Veronikának Edit, Abraham Imre és Diósi Margitnak Imre Alfréd, Vas János és Koczka Máriának Csaba Attila, Ceiger Tibor és Szabó Ilonának Tibor Gábor, Szatmári András és Józ Annának Tamás, Tari Miklós és Szaniszló Evának Zoltán, Somogyi Gyula és Szabó-Biczók Anikónak Zsolt Gyula, dr. Bíró Balázs és dr. Szabó Irénnek Orsolya Barbara, Császár András és Csik Ibolyának Attila, Forgó Lajos és Czékus Margitnak Zsolt, Kovács Pál és Kenecsey Evának Angéla Georgina, Forgó János és Figura Erzsébetnek Erika, Gajdás Géza és Zsiga Mária Zsolt, Szabó Sándor és Farsang Mariának Orsolya, Koestis János és dr. Nagy Erzsébetnek Zoltán, Dénes Lajos és Vidács Klárának Attila, Gál Sándor és Szűcs Jullannának Edit, Szilovicsa László és Kónai Máriának Tamás, Gila Ferenc és Deák Ilonának Csaba, Vörös Imre és Argyus Magdolnának Imre Gábor, Kalmar Béla és Tillkői Veronikának Béla Jenő, Molnár Imre és Hezy Erzsébetnek Mónika Katalin, Zab György és Varga Ilonának Agnes Csilla, Takács Lajos és Sí-

Anyakönyvi hírek

pos-Szabó Veronikának Veronika nevére született.

Halálozás: Alpár Jenő, Horváth András, Kovács András, Tóth Lajos, Turi Sándor, Börcsök Attila, Forró Attila, dr. Balla István, Székessy Lajos, Kóral Sándorné Spang Margit, Miklovics Györgyne Madarász Mária, Piskál József, Varga Imrén, Császár Piroska, Korla László, Winkler Hermánne Weisz Karolina, Juhász Tibor, Konya Mihályne Szekeres Mária, Janzso József, Gila Katalin, Kiss Sándorné Magyar Katalin, Szalai Mihály meghaltak.

II. KERÜLET

Házasság: Gyólai Ferenc és Csizik Magdolna, Godó Zoltán és Révész Mária, Langyel László István és Gábor Mária, Junász András és Boros Julianna, Kelemen József és Gajdás Eszter, Gultics József és Nagy Gabriella, Lepény András és Németh Magdolna, Kovács József Ignác és Bakró Katalin, Bakos Pál és Abraham Mária, Barabás Béla és Surján Zsuzsanna, Szabó János Ferenc és Seres Eszter, Hegykői György és Gera Éva, Kiszely Jenő és Miklós Ilona, Sánta István Imre és Méhes Etelka, Pető György és Török Justina Katalin, Doktor Lajos István és Sándor Margit Rozália, Tomán Mihály és Csorba Katalin, Takács István és Nagy Mária, Jakab Pál László és Németh Magdolna, Dudás Béla László és Noszko Mária, Tóth Béla István és Nagy Mária Magdolna, Tóth Dezső és Sinkó Mária házasságot kötöttek.

Halálozás: Reisz Antal, Fohsz Miklós, Ludvig Károly, Turi Péterné Kovács Erzsébet, Bakacsi Anna, Mazurák János, Zentai Gyuláné Marschall Erzsébet, Farago József meghaltak.

III. KERÜLET

Házasságkötés: Tanács Vince István és Bacsa Katalin házasságot kötöttek.

Születés: Mocsai Zoltán Mihály és Vedres Zsuzsannának Krisztina Zsófia, Vass János Ferenc és Ungli Magdolnának Gabriella, Ottó-Kovács István és Vigh Juliannának Róbert, Krisztin Antal és Kovács Ilonának Róbert, Soós Mihály és Tóth Nagy Emmának Sándor, Soós Mihály és Tóth Nagy Emmának István, Biacsi Mihály és Szabó Annának Tamás, Gasztány Ferenc és Teleki Judit Máriának

Ferenc, dr. Veszelovszky István és dr. Gyórfi Mária Erzsébetnek Rita, Kocsmár Ferenc és Hege-dus Mária Rozáliának Gábor Péter, Gruics József és Komáromi Etelkának József, Pannohalmi Antal és Sebők Klárának Antal, dr. Bácskai István és Bata Máriának Judit, Erdet József Jakab és Tóth Mária Katalinnak László nevű gyermekük született.

Halálozás: Ördög Sándorné Balog Anna, Varga Antal, Gábor Ferencné Ortlik Mária, Kovács Ferencné Kotogány Mária, Pető Jolán, Fogas Jánosné Echinger Erzsébet, Takács Mihály, Papp Ferenc, Kálmán Péter, Papp Rozália, Erdélyi Józsefné Szilágyi Ilona, Ökrös Margit Ilona, Német Pál, Szirmai Gyuláné Gutlig Hermína Róza, Szigi Imréné Abraham Mária meghaltak.

Garázdaság

Alighogy Ivan Ignatyevics az udvarról kiért az utcára, máris erős ütést érzett az oldalbordi között. Megtántorodott, és csak homályosan hallotta egy fémtárgy csörömpölését az aszfalton. Mikor valamennyire magához tért, látta, hogy az aszfalton összevissza hajolva egy kerékpár fekszik, mellette pedig ijedt szemekkel meresztve rá, fenékre huppanva ott ült egy fiúcska.

— Ej, te ördögfajzat! — kezdte félelmetes hangján Ivan Ignatyevics. — Te alávaló gazember! Hogy merészelsz ilyet csinálni? Elűtni egy békes felöltöttet?!

— Báci kérem, én véletlenül... rebegte a büntudattól reszkető fiúcska.

— Még hogy véletlenül!!! — dörmögte még félelmetesebben, amikor észrevette, hogy oly nagy becsben tartott nadrágján hosszú szakadás éktelenkedik, két másik helyen pedig erős olajfolt terjed. — Nem véletlen ez, hanem készakarva tetted! Ez garázdaság! Ahelyett, hogy ott-hon tanulnál vagy segítenél szüleid-

„De szellemét a tűz nem égeté meg...”

6. Népitétel Apátfalván

Bakócz Tamás és a főurak ultimátumából végérvényesen meggyőződött arról Dózsa, hogy az ország nemessége, és a király katonái nem a török, hanem a keresztshadak ellen gyülekeznek. Megértette, az életre-halálra szóló harc immár kikerülhetetlen.

Katonailag igen kedvező volt a keresztshadakra nézve, hogy a fővezér elgondolásához híven, a békési és a bihari síkságot bírtokolták. Olyan területi pozíció volt ez, ahonnan egyforma súlyal érezthették hatásukat mind Buda, mind Erdély, mind pedig a török felé. E körzet stratégiai fontosságát hagyományosan ismerték az ország urai, hiszen számos vár tanuskodott kivételes szerepéről. Nagyvárad, Gyula, Csanád mellett olyan kulcsőrdök tartoztak ide, mint az erdélyi bejáratot őrző Lippa és Solymos vára. Mindehhez a stratégiai rendszer koronájaként tartozott Temesvár, amely felé Dózsa törekedett. Ha ezt elfoglalja, Budánál is fontosabb hadászati bázis jut a keresztshadak kezére.

Gazdaságilag és politikailag úgyszintén nagy jelentőséggel bírt ez a terület. Aki a magáénak mondhatta, az erkölcsileg nagy hatást gyakorolhatott az ország közvéleményére. Itt könnyebben megoldhatták a gazdag uradalmak révén a hatalmas sereg ellátását.

A keresztshadak által megszállt országrész nem akármilyen birtokos úr kezébe került. Valóságos kiskirályként élvezte a roppant vagyon előnyeit az a Hohenzollern György, akit idegen létére feltűnő kegyességgel pártfogolt II. Ulászló. Úgy vélte a magyar király, megteheti ezt unokaöccse kedvéért. A német Hohenzollern Györgyhez adta feleségül Corvin János herceg özvegyét, Frangepán Beatrixot, s miután a hozománybirtokos asszonyt rövidesen sirba kergették, György ölébe hullott Magyarország egyik leghatalmasabb latifundiuma. Így tehát György folyt ellene a harc, hamarabb beesteledett, Sikerült rügeni, ansbachi hercegi egérutat nyernie, Csanád várába futott.

és nürnbergi örgrófság mellé megkaparintotta a magyarországi várak jelentős csoportját, a Nagyalföld 251 mezővárosának és falujának tulajdonjogát.

Ezért cselekedett Dózsa bölcsen, amikor hadaival bebizonyította a legnagyobb urak sebezhetőségét. Ezért estek oly nagy pánikba az ellenpárt vezetői, amikor látták, hol kezdenek megszilárdulni a keresztshadok pozíciói. Legfontosabb szándékuk az volt, hogy bármilyen megakadályozzák a paraszti seregek átkelését a Maroson, s ezzel elejét vegyék Csanád és Temesvár elestének. Csáky Miklós csanádi püspök állt a nemesi had élén. Hozzá csatlakozott ugyancsak tekintélyes erőkkel Báthori István temesi gróf. Amikor Balogh István alvezér, Dózsa parancsnoktársa a Maroshoz ért, hogy elfoglalja a révhelyet és gázlókat keressen, a nemesek megverték a keresztshadakat.

Csáky és Báthori átkeltek a Maros jobb partjára. Nagylakig üldözték a keresztshadakat, de egyelőre beérve a kezdeti diadallal, elfogadták Jaksics György gazdag szerb vendéglátását és nagy dinom-dánommal töltötték az éjszakát. Dózsa már másnap, május huszonehatedikén hajnalban Nagylakra ért. Magához kapcsolta a megvert csapatrészek maradványait és mindjárt hozzájárult a Jaksics-féle, megerősített kúria ostromlásához. Telehordatta rőzsével a várarkot és rövid úton kifüstölte a védőket. Fordult a kocka, ezúttal a keresztshadok győztek, noha mind Báthori, mind Csáky elszántan harcolt. A lényegében sértetlen nemesi hadak egész napont át védekeztek, végül tönkrevetésükkel fejeződött be a csata. Báthori csak nagy szerencséjével tudott megmenekülni és Csáky Miklós is annak köszönhetően egyelőre életben maradt, hogy az erdőben, ahol folyt ellene a harc, hamarabb beesteledett. Sikerült egérutat nyernie, Csanád várába futott.

De csak egyetlen éjszakára tudta elodázni végzetét. Dózsa percnyi nyugalmat sem hagyott ellenfeleinek. Szívósan a sarkukban volt, még a nagylaki ütközet utáni éjszakán Csanád ellen vonult és nyomban megkezdte a püspöki erő ostromát. A püspök reménytelenül látta helyzetét, ezért bizalmasaival együtt csanakba szállt, hogy az éjszaka leple alatt föllezzenek a Maroson az aradi hegységig. Azonban mégis elfogták őket a keresztshadok és foglyaikat megkötözve vitték Dózsa elé.

Ekkor már számos nemestartottak fogva Dózsa táborában. Többek között Ravazdy Péter alispánt, de főkepp a hatalmas urat, Telegdy István kincstartót, akik éppen a király sürgős üzenetével sietett volna Erdélyen át a moldvai oláh vajdához, hogy küldjön katonai segítséget a föllázadt jobbgyok ellen. Együttal szörnyű hírek érkeztek a táborba az elfogott keresztshadok budai kivégzéséről. Így például tudták már a keresztshadok azt is, hogy a Mezőtúrról Budára hurcolt parasztoikat megnyúzták, eleven húsukat megsütötték.

Az úri ítéletre népitélettel kívánt felelni Dózsa. Be akarta bizonyítani, hogy van bennük bátorság, az úri rémtettek megtorlására. Csanád mellett, Apátfalván tartott nyilvános ítélezést. A környező vidék jobbgyai hosszan elsorolták sérelmeiket. Hallál várt a keresztshadok táborban fogva tartott valamennyi nemesre. Csáky Miklós csanádi püspökön kezdtek. Csontjait vasbuzogánnyal összetörték, majd fejlel felé karóba húzták. A többi urat is karóba húzták, mind egy szálig. Telegdy István kincstartót, a király diplomatáját magas oszlopra köztették és íjások nyilazták le.

Május 28-án történt ez, amikor a keresztshadok népitélettel adták ellenségeik tudtára, hogy elszánták magukat a legvégsőkre.

GERENCSEK MIKLOS

Következik: AZ ADOTT SZÓ

nek, esztelen kerékpárversenyt játszó az utcán! Majd ellátom én most a bajodat. Fogod te tisztelni a járókelőket!

Ivan Ignatyevics mint haladó gondolkodású férfi, elvből ellene volt a testi fenytésnek. Így hát nekiesett a kerékpárnak, és elkezdte taposni, földhöz verni. Most már nem sajnálta saját cipőjét sem. Kitaposva a kullókat, roncsra hajlítva a kerékpárroncsot, kezébe vette a kormányt, és azt kezdte idomtalán idommal hajlítani.

— Parancsolj — mondta megelégedéssel szemlélve saját lába és keze munkáját.

— Most pedig menj haza, és edesapád is hadd osszon ki két nyaklevést a kerékpárért.

A fiúcska meg sem mert mukanni, csak szörnyülködve nézte hol az összevissza hajlított, taposott kerékpárt, mely ott fekszik az aszfalton, hol pedig a távolodó Ivan Ignatyevics.

— Huligánkodás — dörmögte a még mindig lecsillapodatlan Ivan Ignatyevics. — Hogy elkanászodnak a gyerekek! És a rendőrség ezt is eltűri!

Dúlt-fült még egy kis ideig magában, azután pedig betért az üzletbe, megvásárolta a napi szükségleteket. Közben egészen felderült, és jó hangulatban, mintha mi sem történt volna, elindult haza.

Amikor a kulcsot megfordította a zárban, és kinyitotta a lakása ajtaját, azonnal megütötte a fülét kislánya keserves sírása és felesége mérges hangja.

„Na még csak ez hiányzott a boldogságomhoz” — gondolta bosszúsan Ivan Ignatyevics. — Itt biztos történt valami. Hogy az ember még szabadnapján sem lehet nyugodt. Még akkor sem pihenheti ki magát nyugodtan!”

— Mi van már veletek megint? — kérdezte jó hangosan, még át sem lépte a küszöböt. — Miért itatjátok az egereket?

— Képzeld, Ványuska — panaszkolta a szobából elősiető felesége —, Verácska odaadta a kerékpárját egy kislánának a szomszéd házból, hadd kerékpározzon egy keveset. És képzeld: az utcán valami huligán izzépórrá zúzza a kerékpárt.

— Mivé zúzza?

— Izzé-pórrá, de szó szerint — sirta a felesége. — Még a kormányra sem lehet ráismerni! Micsoda vandál erő kellett hozzá! De győzd meg magad a dolgokról — mutatott a padlón heverő roncsalmazra.

— Felháborító — dörmögte, nem túlságosan meggyőző hangon. — És a rendőrség ezt is eltűri?

D. Smelev